

Годишен извештај на органите на државната управа за напредокот на состојбата на еднаквите
можности за жените и мажите

01.04.2024 година / vitii

1. ОСНОВНИ ИНФОРМАЦИИ

СКОПЈЕ - SHKUP

Орган на државна управа (назив)	Агенција за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги
Изработил (име, презиме и функција)	Емилија Петреска - Капењарова, помошничка - раководителка на Секторот за програмски работи (координаторка) Сашо Богдановски, раководител на Одделението за човекови права и медиумска писменост во Секторот за програмски работи (заменик-координатор)
Период на известување	01.01. - 31.12.2023 година
Дата на поднесување на извештајот	01.04.2024 година

Одговорно лице кој го одобрува извештајот и ја потврдува неговата веродостојност

Дата, 01.04.2024

Име и презиме д-р Зоран Трајчевски, директор
на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Потпис

(Одговорно лице во органот на државна управа)

Датум на прием на извештајот во Министерство за труд и социјална политика

Име Презиме (раководител на Сектор за еднакви можности)

Потпис

2. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА СОГЛАСНО ЗАКОНОТ ЗА ЕДНАКВИ МОЖНОСТИ НА ЖЕНИТЕ И МАЖИТЕ

2.1. Преземени основни и посебни мерки согласно чл. 5, 6 и 7 од ЗЕМ (заокружете)

- А) Позитивни
- Б) Охрабрувачки
- В) Програмски

- Врз основа на обврските од Законот за еднакви можности на жените и мажите, Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги реализира годишни анализи на третманот на родовите прашања и на начинот на кој жените и мажите се прикажани во телевизиските програми. Во 2023 година, годишното истражување беше посветено на анализа на начинот на кој националните телевизии известуваат за родово заснованото насилство. Инаку, од првата анализа во 2012 година наваму, истражувањата беа правени врз примероци од програмата на националните телевизии и тоа вестите и информативната програма, забавната програма, утринската програма, програмите за деца, известувањето за време на изборна кампања и во спортските програми. Преку наодите се добиваат информации за тоа колку и на кој начин се известува за родовите прашања, дали родот се практикува од новинар(к)ите како релевантен новинарски аспект за обработка на сите актуелни теми, дали во медиумските продукти има стереотипи и какви се тие, дали има афирмативен приод кон родовата еднаквост итн.

- Освен ова, Агенцијата изработува и годишни анализи за половата структура на сопствениците и вработените во радијата и телевизиите.

2.2 Мерење на успешност на мерката (наведете кратки информации-показатели кој е резултатот со спроведувањето на оваа мерка):

Во 2023 година, за првпат беше спроведена анализа на известувањето за родово заснованото насилство на ТВ станиците.

2.3. Дали имате предвидено показатели/индикатори за мерење на успешноста и напредокот (Ве молиме наведете само аутпут индикатори¹)

Ваквиот тип на индикатори (количина на стоки или услуги, опфатени жени и мажи) е неприменлив за анализите што ги изработуваме.

Што се однесува до работилницата „Унапредување на известувањето за родово засновано насилство во медиумите во Северна Македонија“ (25.12.2023 година), наменета примарно за професионалци/ки од регионалните медиуми, но на неа учествуваа: 7 претставника на регионални медиуми (3 жени и 4 мажи), 1 претставничка на национална телевизија, 4 истражувачки на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања, претставничка на Делегацијата на ЕУ, 3 претставници на Советот на Европа (2 жени и 1 маж) и дел од вработените во стручната служба на Агенцијата ја искористија оваа можност да ги проследат новостите во оваа област.

¹ *Аутпут индикаторите* ја мерат количината на стоки или услуги кои се добиваат со реализација на активностите од одделните програми, или пак број на жени и мажи опфатени со одделни програми. Пример за аутпут индикатор е број на мажи/жени опфатени со здравствените програми, број на жени опфатени со програмата за субвенционирање на земјоделството, број на жени од таргет група 24-49 години опфатени со Активните програми и мерки за вработување и др. Преземено од *Насоки за подготовка на предлог буџетска пресметка*, Министерство за финансии, http://www.mtsp.gov.mk/WBStorage/Files/OP_2012.pdf

2.4. Доколку имате документи и прилози кои зборуваат за напредокот, ставете ги во прилог на извештајот:

Откако Агенцијата (во 2022 година) го издвои делот посветен на родот во медиумите како посебна веб страница www.rodotimediumite.mk информациите за активностите и настаните на АВМУ, како и на други субјекти, се наоѓаат на оваа веб страница.

Повеќе детали за поединечните активности има во точка 5.

3. ПРЕЗЕМЕНИ ИНИЦИЈАТИВИ

3.1. Преземени иницијативи за инкорпорирање на принципот на еднакви можности на жените и мажите во стратешкиот план и буџетот на органот на државната управа (ОДУ), согласно член 11 од ЗЕМ:

Во крајот од 2023 година, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги усвои Стратешки план на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги 2024-2028 во кој, под регулаторната цел 2.4. Понатамошен развој на медиумската писменост и поттикнување на социјалната инклузија, се наведени и Родовите прашања во медиумите. Кај оваа регулаторна цел е наведена следнава заложба, која ќе се спроведува во континуитет:

„Прашањето за зголемување на свесноста за третманот на родовите прашања во медиумите и понатаму останува исклучително важно за Агенцијата. Регулаторното тело ќе продолжи активно да придонесува кон подобрувањето на еднаквоста во општеството и тоа и преку учество во глобалните процеси и преку конкретни сопствени активности. Од една страна, и во наредниот период, Агенцијата ќе учествува во изработката на стратегиите и акциските планови за родова еднаквост и за спроведување на обврските од Истанбулската конвенција. Од друга страна, ќе продолжи да изработува, публикува и промовира годишни анализи за различни аспекти на родот во медиумите, за родовата структура на сопственоста, вработените и платите кај радиодифузерите, да организира дебати и работилници за родовите прашања, како и да врши превод и дисеминирање до релевантните чинители на европските документи и препораки за начинот на усвојување на родово-чувствителниот пристап кон третманот на општествените прашања и вклучувањето на родот во главните токови.“

Како и секоја година, во Буџетот на Агенцијата за 2023 година, беа предвидени посебни средства за остварување на конкретни обврски поврзани со родот во медиумите, а, за оваа намена беа користени и делови од други ставки (на пример, печатење, превод, трошоци поврзани со организирање и реализирање настани и сл.). Структурата на исплатените средства е следнава:

- На Институтот за општествени и хуманистички науки – Скопје му беа исплатени 511.000,00 денари за изработката на истражувањето „Родот во медиумите 2022: Анализа на родовите прашања и на начинот на прикажување и претставување на жените и на мажите во забавните програми на радиодифузерите“ кое беше завршено во почетокот на 2023 година (средствата беа префрлени од буџетот за 2022 година).
- За печатењето на публикацијата „Родот во медиумите 2022: Анализа на родовите прашања и на начинот на прикажување и претставување на жените и на мажите во забавните програми на радиодифузерите“, беа исплатени 127.050,00 денари;
- ЦИП запис за печатење на публикацијата „Родот во медиумите 2022: Анализа на родовите прашања и на начинот на прикажување и претставување на жените и на мажите во забавните програми на радиодифузерите“ – 600,00 денари;

- Патни трошоци за учество на четворица вработени на работилница за родово одговорно буџетирање што се одржа во Охрид во износ од 8.800,00 денари;
- Преводите на сублиматите од „Родот во медиумите 2022: Анализа на родовите прашања и на начинот на прикажување и претставување на жените и на мажите во забавните програми на радиодифузерите“ на англиски и на албански јазик, кои беа објавени заедно со публикацијата, беа изработени од вработени во АВМУ;
- За одржување на посебната веб страница www.rodotimediumite.mk во буџетот за 2023 година беа предвидени 24.190,00 денари кои ќе бидат исплатени откако компанијата ќе достави фактура;

- Во буџетот на АВМУ за 2023 година беа предвидени 543.000,00 денари за изработка на анализата за родот во медиумите во 2023 година посветена на известувањето на националните телевизии за родово заснованото насилство кои беа префрлени во и исплатени од буџетот за 2024 година бидејќи истражувањето беше целосно завршено во почетокот од 2024.
- Освен ова, Работилницата „Унапредување на известувањето за родово засновано насилство во медиумите во Северна Македонија“, одржана на 5 декември 2023 и наменета примарно за професионалци/ки од регионалните медиуми, АВМУ ја реализираше во соработка со Канцеларијата на Советот на Европа во Скопје во рамки на проектот Заштита на слободата на изразување и на слободата на медиумите (ПРО-ФРЕКС), но средствата не ѝ беа уплатени на Агенцијата туку трошоците директно го подмири СоЕ.

3.2. Мерење на успешност на иницијативата (наведете кратки информации-показатели кој е резултатот со спроведувањето на оваа иницијатива):

Во 2023 година, Агенцијата ги реализираше сите предвидени активности и некои дополнителни.

- Истражувањето „Родот во медиумите 2022: Анализа на родовите прашања и на начинот на прикажување и претставување на жените и на мажите во забавните програми на радиодифузерите“ беше финализирано во почетокот на 2023 и презентирано на првиот јавен состанок на Агенцијата за 2023 година, којшто се одржа на 28 март. Ова истражување го реализираше Институтот за општествени и хуманистички науки – Скопје, а по промовирањето беше објавено и во онлајн и во печатена верзија и доставено до сите релевантни субјекти.
- Се спроведуваше истражувањето за родот во медиумите во 2023 година, посветено на известувањето на националните телевизии за родово заснованото насилство. Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања го заврши целосно истражувањето во јануари 2024 година и го промовираше на првиот јавен состанок на АВМУ за 2024 што се одржа на 28 март.
- До крајот на 2023 година беше завршена споредбената анализа на родовата структура на сопственоста (за периодот 2020-2023) и на вработените (за периодот од 2019 до 2023 година) во ТВ и радио, која сега е во фаза на финална проверка и ќе биде објавена и презентирана во првата половина од 2024 година.
- Работилницата „Унапредување на известувањето за родово засновано насилство во медиумите во Северна Македонија“, која беше обврска согласно НАП-от за Истанбулската конвенција, Агенцијата ја реализираше на 5 декември 2023 во соработка со Канцеларијата на Советот на Европа во Скопје во рамки на проектот ПРО-ФРЕКС, а беше наменета примарно за професионалци/ки од регионалните медиуми.

Повеќе детали за овие и за сите други активности има во одговорите под точка 5 од овој извештај.

3.3. Дали имате предвидено показатели/индикатори за мерење на успешноста и напредокот (пример за индикатор)

Не е применливо

3.4. Доколку имате документи и прилози кои зборуваат за напредокот, ставете ги во прилог на извештајот:

Не е применливо

4. СОРАБОТКА СО ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ И БАЗА НА ПОДАТОЦИ

4.1. Наведете ги активностите за унапредување на еднаквите можности на жените и мажите кои Вашата институција ги реализирала во соработка со социјалните партнери и невладините организации активни на полето на еднаквите можности на жените и мажите?

Во март, претставничка на Агенцијата учествуваше на конференцијата „Политики на страв: родот, сексуалноста и десниот популизам денес“, која беше дел од проектот „Зајакнување на овозможувачката средина за ЛГБТИ заедницата“ што го спроведува Хелсиншкиот Комитет за човекови права – Скопје/ЛГБТИ Центар за поддршка во партнерство со Коалиција Маргини, а финансиски е подржан од Британската Амбасада во Скопје.

Во текот на октомври, претставнички на регулаторното тело учествуваа на Самитот за родови прашања „The New Gen(D)eration“ во организација на Коалицијата Маргини, а во соработка со фондацијата Kvinna till Kvinna. На Самитот учествуваа истражувач(к)и, активист(к)и, академици и лица од институциите од земјата и регионот, а се обработуваа теми како анти-родовите движења во светот и феминистичките приоди на демократијата.

Во декември, претставник на АВМУ беше говорник на панел дискусијата „Што правиме со родово (не)сензитивното известување?“ на која се дискутираше за начинот на кој медиумите известуваат за родовите прашања, организирана од Институтот за комуникациски студии.

Истиот месец, претставничка на Агенцијата учествуваше на презентација на Извештајот за следниот Универзален периодичен извештај (2024) специфично насочен кон приоритетот: „Насилство насочено кон жени и деца, со фокус на спроведување на закони и акциони планови во Р. Северна Македонија“, изготвен од Националната мрежа против насилство врз жени и семејно насилство.

Работилницата „Унапредување на известувањето за родово засновано насилство во медиумите во Северна Македонија“, одржана на 5 декември 2023 година Агенцијата ја реализираше во соработка со Национална мрежа против насилство врз жените и семејно насилство - за националната легислатива и системот за заштита на жртви од родово засновано насилство; медиумската експертка д-р Марина Тунева Коалиција Маргини и експертка на Советот на Европа. Организирана беше во рамки на проектот Заштита на слободата на изразување и на слободата на медиумите (ПРО-ФРЕКС) финансирана од Советот на Европа и ЕУ.

4.2. Дали базата на податоци со која располага ОДУ е разделена по пол?

а) база на податоци која се однесува на човечки ресурси

* приложете документ со преглед на човечките ресурси поделени по пол (вкупен број на вработени, по звање)

Структура на вработени во Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги по пол и звање за 2023 година			
Звање	мажи	жени	Број на вработени

Директор	1	/	1
Раководител/ка на Сектор	2	4	6
Помошник раководител/ка на сектор	1	4	5
Раководител/ка на служба	1	/	1
Раководител/ка на одделение	6	5	11
Виш/а соработник/чка	5	7	12
Соработник/чка	5	6	11
Помлад/а соработник/чка	/	2	2
Виш/а референт/ка	/	2	2
Референт/ка	/	/	/
Помлад/а референт/ка	/	/	/
Работник/чка во кујна; возач/ка; доставувач/ка; работник/чка на пријавница и домар/ка	2	3	5
Вкупно	23	33	56

б) база на податоци која се однесува на програмскиот дел (опфат на корисници по пол од одредени програми, услуги, мерки итн.)

* приложете документ со краток опис на програма/услуга и податоци разделени по пол за предвидени корисници, целни групи, и податоци разделени по пол за опфатени корисници, целни групи итн.

5. ОБВРСКИ

5.1. Наведете кои се вашите обврски согласно Стратегијата за Родова Еднаквост (СРЕ), Националниот план за акција и оперативниот план за годината за која се известува.

Опишете според:

- а) Постигнати резултати
- б) Реализирани активности
- в) Индикатори за мерење успешност
- г) Потрошени средства за реализирани активности од областа на родовата рамноправност и извор на средства

Во текот на 2023 година, Агенцијата, ги реализираше активностите во поглед на родовите прашања предвидени со закон, со Националниот план за акција за родова еднаквост 2022-2026, со Националниот акциски план за спроведување на Конвенцијата за спречување и борба против насилството врз жените и домашното насилство 2018-2023 во 2022 (обврските по овие два плана беа операционализирани во оперативните планови), а спроведе и дополнителни активности.

Оперативните планови на АВМУ за 2023 година беа донесени навреме и објавени во посебната веб страница www.rodotimediumite.mk која ја создаде и ја администрира Агенцијата: Оперативен план за 2023 година за реализирање на акцискиот план за спроведување на Конвенцијата за спречување и борба против насилството врз жените и домашното насилство 2018-2023 и Оперативен план за 2023 година за спроведување на националниот план за акција за родова еднаквост 2022-2026.

ИСТРАЖУВАЊА:

Анализата родот и медиумите во 2023 година беше посветена на известувањето за родово заснованото насилство во програмите на националните медиуми. Неа ја спроведе Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања (ИСППИ), кој (при третиот обид да се спроведе јавна набавка) даде најповолна понуда (по квалитет и цена). На крајот од 2023 година беше изработен нацрт-извештајот, а по мислењето од АВМУ, финалниот извештај беше готов во јануари 2024 година.

Наодите од истражувањето *Родот во медиумите 2023: Истражување за начинот на известување за родово заснованото насилство на националните телевизии*, беа презентирани на првиот јавен состанок за 2024 годината кој се одржа на 28 март. Примерокот го е составен од 8 телевизиски програмски сервиси на државно ниво (јавни и комерцијални): МРТ 1 и МРТ 2 (на албански јазик) на Јавниот радиодифузен сервис, ТВ Алсат - М (на албански јазик), ТВ Алфа, ТВ Канал 5, ТВ Сител и ТВ Телма, ТВ Компани 21 – М (на албански јазик). Требаше да биде опфатена и програмата на ТВ 24 Вести, но поради технички проблеми со снимката беше невозможно да се направи анализа, па таа мораше да биде изземена. Во рамки на овие 8 телевизиски сервиси, анализирани беа: централното информативно издание и едно претходно издание на вестите, информативните делови од утринските и пладневните програми и специјализираните информативни емисии од 1 – 10 ден во месеците јануари, февруари и март 2023 година. Единица на анализа беше еден телевизиски прилог (во рамки на информативните изданија) и една специјализирана информативна емисија. Со примерокот беа опфатени и вкупно 180 дневноинформативни изданија и 30 изданија на емисии по медиум за првите 10 дена од месеците јануари, февруари и март, а анализирани беа 1400 прилози.

За да се согледа пристапот во уредувачката политика на секоја од телевизиите кон известувањето за родово засновано насилство (РЗН) како референтна точка беше направен преглед на дневните билтени на МВР за првите 10 дена од месеците јануари, февруари и март. Во билтените во овој период имаше вкупно 44 извештаи за случаи поврзани со РЗН, а на 8^{те} ТВ станици имаше 22 прилози кои се однесуваа на конкретни настани при што најголем број беа објавени во март (12), а во јануари ниту еден. Темата за родово засновано насилство преку конкретни стории во информативните изданија (вести/дневници) беше присутна само со по еден прилог на ТВ Алсат - М и МРТ 2, додека опсегот кај другите телевизии се движеше од 2 до 5 (5 прилози беа идентификувани кај ТВ Телма). Според авторот/авторката на прилозите: 5 прилози беа подготвени од новинари, а 17 од новинарки. Како

извори на информации во прилозите се јавија 16 жени и 6 мажи, а како други извори се јавија 22 колективни извори (на пример НВО, Основен суд во Струга, МВР, ОЈО и сл.).

Овие 22 прилози се однесуваа на вкупно 10 настани од кои само во два случаи стануваше збор за дела кои се случиле во периодот на анализата и кои потенцијално би се нашле меѓу оние 44 од Билтенот на МВР (сексуално вознемирување на девојка од таксист и злоставување на малолетничка во училиште во Прилеп), 14 прилози се однесуваа на судски случаи поврзани со РЗН, еден беше за протестите во земјава по повод 8 Март, а пет се однесуваа на настани од странство. Всушност, повеќе од половина од прилозите (12) се однесуваа на судењата поврзани со Јилдиз Веапока (родилка од Дебар која при породување со царски рез во август 2020 година во илегалната ординација на д-р Мухамед Асани во Струга остана без матка, бубрег и јајник), а два на судскиот процес за девојка која го убила своето момче.

Освен ова, детално беа мониторирани прилозите кои го обработуваа РЗН, но не преку конкретна сторија (случај), туку преку презентирање на одредени состојби поврзани со РЗН, податоци од истражувања, статистички податоци, како и односот на релевантните институции и мерките што истите ги преземаат во однос на РЗН во македонското општество, но и надвор од него. Имаше вкупно 11 прилози, емитувани на ТВ 21 – М (три прилози), на МРТ 1, ТВ Сител, ТВ Телма (по два прилога), и на МРТ 2 и ТВ Алфа (по еден прилог). Единствено на ТВ Канал 5 не беа забележени прилози посветени на појавата РЗН (без конкретна сторија/случај) во таргетираниот период. Осум прилози беа подготвени од новинарки, 3 од новинари, додека од вкупно 28 извори на информации (цитирани и/или парфаразирани) во информативните изданија, 16 беа жени, а 4 мажи. Беа идентификувани 8 други извори на информации во прилозите кои не третираа конкретни стории на РЗН, туку РЗН како појава (како на пример МВР, ОЈО, граѓанската организација „Гласен текстилец“). Во поглед на емитирањето, најчесто за прв пат во денот се појавуваа во информативните изданија пред главните вести – ПГВ (5 од 11 прилози) и секогаш беа репризирани и во главните вести. Четири прилози беа емитувани само (и единствено) во главните вести, а преостанатите два беа емитувани во информативните блокови во утринските и пладневните емисии и секогаш репризирани и во централните вести, како и во изданието пред централните вести.

Што се однесува до емисиите од информативен карактер (или нивни делови), РЗН се обработуваше во: „Македонија наутро“ и „Приказна“ на МРТ 1; „Мотив“ на МРТ 2 и „Ја сакам Македонија“ на ТВ Сител.

Најчести типови на насилство за кои се зборуваше во прилозите беа: видови на економско насилство, фемицидот, семејното насилство и психолошкото насилство. Терминот „родово засновано насилство“, освен во прилогот на МРТ 1. Во останатите прилози, родово заснованото насилство се опишуваше со термините: „семејно насилство“, „убиство на жени“, „говор на омраза кон жени“, „стереотипи кон жени“, „се кршат работничките права на жените во текстилната индустрија“, „неправедно осудени текстилни работнички“ и „жените се репресираны“.

При обработката на темите имаше неколку добри практики: се даваше целосна слика за тоа што е насилство; се бараше контекст на причините што водат кон РЗН; за даваше гласност на жените; критички се известуваше за одговорноста на властите и органите задолжени за заштита на жените.

Заклучоци од анализата на прилозите што обработуваа конкретни случаи (конкретни стории) поврзани со РЗН:

- Во однос на „врамувањето“ на информациите за РЗН, во ниту еден од анализираниите 12 прилози актот на насилство не беше именуван како РЗН, а во „рамката“ изостануваше лицето кое е сторител.
- Прилозите што обработуваа конкретни стории за РЗН најчесто не беа присутни во главната најава на вестите, се наоѓаа некаде на крајот на вестите и најчесто беа „опколени“ со прилози што не беа поврзани со РЗН.

- Вообичаено, беше забележано дека прилозите што се однесуваа на судски процеси за РЗН беа сместувани покрај прилози во кои се говореше за судски процеси од областа на корупцијата и криминалот.
- Радиодифузерите генерално ги почитуваа новинарските стандарди во смисла на: транспарентноста (прецизно наведување на изворите, автор(к)ите на прилозите и актер(к)ите), непристрасноста, застапеноста на извори од повеќе страни, соодветноста при употреба на визуализацијата, како и соодветноста помеѓу најавата на прилогот и содржината на прилогот.
- За лицата кои се изложени на насилство најчесто радиодифузерите известуваа согласно етичкиот „Кодекс на новинарите на Македонија“, почитувајќи ги препораките: да избегнуваат сензационализам, да известуваат неутрално за судски процеси, како и да се почитува принципот на пресумпција на невиност, да се известува за сите инволвирани страни во спорот и да не се сугерира пресуда.
- Во однос на комуникациските алатки, во најголем број случаи новинар(к)ите избегнуваа употреба на речник што на каков било начин би упатувал на оправдување на насилството, сексистички ставови или обвинување на жртвата. Генерално, не се забележуваше употреба на терминологија што би предизвикала секундарна виктимизација на жртвата.

Заклучоци од анализата на прилозите што не обработуваа конкретни стории, туку ја обработуваа темата РЗН:

- Според времето на објавување, најчесто ваквите прилози ги имаше за меѓународниот ден на жената – 8 Март. Најчесто по првпат во денот се појавуваа во информативното издание пред главните вести и секогаш беа репризирани и во главните вести.
- Овие прилози/емисии посветени на РЗН вообичаено во анализираниот период ги третираа темите како семејното насилство, феминцидот, еден вид на економско насилство врз жените во јавната – општествена сфера, како кршењето на работничките права на жените во текстилната индустрија, но и теми што се однесуваа на реалните состојби (статистички податоци) и информации за РЗН, резултати од истражувања и анализи, како и излагања на експерт(к)и и надлежни институции.
- Најчесто, темите за РЗН се сместуваа меѓу прилози што тематски не беа поврзани со РЗН и се однесуваа на внатрешната политика, корупцијата, економијата, енергетиката и земјоделството, а неретко и меѓу теми што не се однесуваа на РСМ, туку на политичката ситуација во Косово, Палестина, САД и Украина.
- Само во еден прилог се споменуваше прецизно терминот „родово засновано насилство“. Во преостанатите не се споменуваше прецизно овој термин, иако се зборуваше за разни видови насилства, како „семејно насилство“, „убиство на жени“, „феминцид“, „говор на омраза кон жени“, „кршење на работничките права на жените во текстилната индустрија“, „неправедно осудени текстилни работнички“.
- Прилозите и емисиите што ја обработуваа темата РЗН секогаш се базираа на прецизни извори. Нејасни и непрецизни извори немаше ниту во еден анализиран прилог.
- Во прилозите во кои се третираше РЗН се користеа извори од различни страни: и официјални, како надлежните институции, и независни/алтернативни извори. Гласот на активистките кои се борат против различните видови на РЗН беше присутен во сите анализирани прилози и емисии.
- Најголем број од актер(к)ите/протагонист(к)ите во прилозите беа жени: пред сè активистки, но и експертки, претставени во неутрален контекст, без присуство на неосновано напаѓање и/или неосновано величање.
- Во сите прилози, без исклучок, беа споменати жените во контекст дека најчесто се жртви на неправда, стереотипи и разни видови насилство, но и дека дел од нив се охрабруваат јавно да зборуваат за сите неправди.
- Медиумите мошне детално и сеопфатно го вграмуваа насилството во социополитичкиот контекст во кој: психичкото насилство врз жените е редовна појава; постои говорот на омраза кон жените во

политиката и мало влијание на бројот на лидерки во политиката; на жените им се наметнува комплексот на помала вредност; средина во која сè уште најчесто се слуша гласот на мажот во медиумите за општествено важни теми (политички), а за насилството во медиумите најчесто зборуваат жени; судството е неправедно; постои огромна родова нееднаквост во приватниот сектор; загрозуваат работнички права, особено на текстилните работнички, но и на жените вработени во земјоделството; кон насилството не се постапува соодветно, а надлежните институции не си ја работат работата.

Препораки:

Општи препораки:

- Потребна е поголема застапеност на темата на РЗН и нејзина актуализација во медиумите – во оваа насока, клучна е уредувачката политика на медиумите, односно улогата на уредниците/ките, кои би требало и да ги поттикнуваат и да ги поддржуваат новинар(к)ите за известување и продлабочено истражување и обработка на оваа тема.
- Потребно е професионално и етичко известување за темата на РЗН, со следење на професионалните и етичките стандарди, начела и кодекси и доусовршување за известување за ваква сензитивна тема преку соодветни обуки, работилници, семинари и курсеви.
- Потребна е промена на сегашните обрасци на известување преку соодветен избор на разновидни теми и аспекти во рамките на РЗН, како и употреба на соодветна визуелна содржина што ги придружува приказните.
- Потребно е дејствување на медиумите како јавно ефикасен коректив, потпирајќи се на доверливи извори, земајќи предвид и податоци и факти што се засноваат на резултати од научни истражувања.
- Потребно е користење на соодветен дискурс и соодветна терминологија при известувањето за РЗН: употреба на вистинските зборови и изрази за точно опишување на поимите и концептите, со соодветна контекстуализација и сензибилизација; употреба на прецизен и точен јазик и на соодветна терминологија; избегнување на стереотипен и/или осудувачки јазик; избегнување на културолошки обоени и/или навредливи зборови; избегнување на сензационалистички говор; внимавање на тонот и избегнување на груб и/или наметлив говор (на пример: Водичот во терминологијата за родово базирано насилство за новинари и медиумски работници; Поимникот на родово базираното насилство извршено со (зло)употреба на технологијата).
- Потребна е соработка со експерт(к)и и користење на соодветни материјали при процесот на професионално доусовршување и при подготовката за известување на темата на РЗН: користење на соодветни водичи и прирачници подготвени за таа цел (на пример: Водичот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за мониторинг на примената на стандардите за известување за случаи на родово засновано насилство во медиумите; Прирачник за родово сензитивно известување во медиумите).
- Потребно е медиумите да остваруваат ефикасна соработка со академската заедница и релевантните институции, односно размена на информации со институциите и невладините организации што се занимаваат со РЗН и родовите прашања воопшто, со цел полесен пристап до одредени информации и податоци и организирање и реализирање на заеднички настани и активности.
- Потребно е медиумите да преземаат поактивна улога во превенцијата на РЗН – земање предвид на ефектите од приказните на засегнатите, како и визуелизирање на природата на сликите што треба да бидат претставени, со цел процена на тоа што би можело да предизвика стереотипи.

Поконкретни препораки:

- Интерес за темата за РЗН не би требало да има само околу Денот на жената – 8 Март. Неопходно е медиумите континуирано и сеопфатно да ја третираат оваа појава во информативните изданија и емисии.

- Да се известува и за конкретни случаи на РЗН и за РЗН како појава/тема од еден поопшт аспект, преку изнесување на стручни анализи, научни податоци, експертски мислења, известување за движења, трибини и сл.
- Многу е значајно кога се зборува за разните видови на РЗН да се употреби токму тој општ термин што ги опфаќа сите видови на други насилства. Социјалната конструкција на терминот родово засновано насилство ќе значи и негово поголемо препознавање од страна на јавноста во иднина, но и свесност за неопходноста за справување со оваа негативна појава.
- Темата за РЗН да се најде и во главната најава на вестите, со што би ѝ се дало значењето што ѝ припаѓа. Најавувањето на оваа тема значи вбројување на темата во важните општествено-политички случувања.
- Да се продолжи со цитирање на прецизни извори, извори од повеќе страни, извори од различен вид: и официјални, но и алтернативни и независни. Гласот на жените постојано да биде присутен.
- Да се обезбеди колку што е можно поголем број експерт(к)и, активист(к)и од различни професии со различен пол и род да зборуваат за важноста на спречувањето на РЗН, со што би се прекинале стереотипите дека за женските права се борат само жените.
- Внимателна употреба на емотивно оптоварени зборови кога се известува за РЗН. Свесност за емотивните состојби што можат да ги предизвикаат кај јавноста кога се употребуваат вакви зборови, како и промовирање на терминологија што ќе поттикне проактивност и мотивација во борбата против РЗН.
- Јасно опишување на општествениот контекст во кој се јавува насилството. Кога во известувањето за РЗН јасно се опишуваат условите во средината во која се јавува РЗН, како што се економските, политичките, културните и слични услови – многу полесно ќе се разберат различните аспекти на појавата, како и причините што доведуваат до неа.
- Интерсекциски третман на РЗН.
- Промовирање на РЗН како општествен проблем, проблем на заедницата, а не индивидуален проблем, со кој треба да се справува единката сама и незаштитена.

ЈАВНИ ДЕБАТИ И ДРУГИ АКТИВНОСТИ ЗА ПРОМОВИРАЊЕ НА НАОДИТЕ ОД ИСТРАЖУВАЊАТА И ПОТТИКНУВАЊЕ ДИСКУСИЈА

На 28 март 2023, на првиот јавен состанок на Агенцијата за 2023 година, беа презентирани наодите од анализата „Родот во медиумите 2022: Анализа на родовите прашања и на начинот на прикажување и претставување на жените и на мажите во забавните програми на радиодифузерите“. Анализата опфати 412 анализирани и обработени тематски целини или прилози емитувани во периодот од 15 мај до 16 јуни 2022 година на девет телевизиски канали на државно ниво: МРТ1, МРТ2, ТВ Алсат – М, ТВ Алфа, ТВ Канал 5, ТВ Сител, ТВ Телма, ТВ 24 и ТВ Компани 21 – М. Таа покажа дека во програмите со забавна функција, жените беа ангажирани почесто како уреднички или како водителки и новинарки во емисиите отколку мажите. Во однос на гостите/гостинките или соговорниците/соговорничките претставени во овие емисии - постоеше изедначеност помеѓу мажите и жените. Во дел од анализираниите телевизиски програми отсутваше родова сензитивност, додека пак наспроти тоа, забележани беа содржини во кои се преиспитуваа традиционално поставените родови улоги и норми, а жените се промовираа во различните општествени сфери. Во поглед на анализата на родовиот дискурс, можеше да се забележи поприлична шареноликост – од патријархални и стереотипни дискурси, преку родово слепило и неутралност, до афирмативни дискурси кон родовата рамноправност. Иако генералниот заклучок кој се однесува на еден ваков голем примерок е дека повеќето од содржините беа родово неутрални, сепак можеа да се забележат и двете крајности – содржини со впечатливо традиционални аспекти и со впечатливо прогресивни и современи ставови во поглед на родовата рамноправност.

Како и секогаш, истражувањето првично беше објавено на веб страницата www.rodotimediumite.mk, а потоа и отпечатено, заедно со сублиматите на албански и на англиски јазик. Беше доставено до

Собранието, до претседателката, членовите и замениците на членовите на собраниската Комисија за еднакви можности на жените и мажите, до Министерството за труд и социјална политика, до анализираниите национални телевизии и на други релевантни адреси. Со неа беа запознаени и релевантните меѓународни организации со кои соработува АВМУ.

ОБУКА ЗА МЕДИУМСКИТЕ ПРОФЕСИОНАЛЦИ ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА РОДОВО ЗАСНОВАНО НАСИЛСТВО

На 5 декември 2023 беше реализирана работилницата „Унапредување на известувањето за родово засновано насилство во медиумите во Северна Македонија“, наменета примарно за професионалци/ки од регионалните медиуми, но на неа учествуваа и други лица, односно: 7 претставника на регионални медиуми (3 жени и 4 мажи), 1 претставничка на национална телевизија, 4 истражувачки на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања, претставничка на Делегацијата на ЕУ, 3 претставници на Советот на Европа (2 жени и 1 маж) и дел од вработените во стручната служба на Агенцијата ја искористија оваа можност да ги проследат новостите во оваа област. Организирана беше во рамки на проектот Заштита на слободата на изразување и на слободата на медиумите (ПРО-ФРЕКС) и на неа свои презентации имаа: Ана Нушкова – Аврамовска, од Национална мрежа против насилство врз жените и семејно насилство - за националната легислатива и системот за заштита на жртви од родово засновано насилство; медиумската експертка д-р Марина Тунева - за Прирачникот за родово сензитивно известување во медиумите; Драгана Дрндаревска од Коалиција Маргини - за меѓусекторскиот пристап во третирањето родово засновано насилство и д-р Катарина Сарикакис, експертка на Советот на Европа – за Водичот на АВМУ за мониторинг на примената на стандардите за известување во случаи на родово засновано насилство во медиумите.

ОБЕЗБЕДУВАЊЕ РОДОВО РАЗДЕЛЕНИ ПОДАТОЦИ ЗА СТРУКТУРАТА НА СОПСТВЕНОСТА И НА ВРАБОТЕНИТЕ ВО АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНАТА ИНДУСТРИЈА (СОГЛАСНО ЧЛЕН 18 ОД ЗАКОНОТ ЗА ЕДНАКВИ МОЖНОСТИ НА ЖЕНИТЕ И МАЖИТЕ И ДРУГИ АКТИВНОСТИ)

Во годишната анализа *Сопственоста на медиумите во 2023 година* Агенцијата ги има посочено физичките лица кои се крајни сопственици на медиумите. Таа е достапна веб страницата на АВМУ (www.avmu.mk). Освен ова, Агенцијата до крајот на 2023 година ја заврши новата споредбена анализа на родовата структура на сопственоста (за периодот 2020-2023) и на вработените (за периодот од 2019 до 2023 година) во ТВ и радио. Станува збор за мета анализа – односно се користат податоци кои АВМУ веќе ги има објавено за секоја година поединечно (и се континуирано достапни на нејзината веб страница), а оваа анализа овозможува попродлабочено фокусирање на родот и согледување на трендовите. Анализата ќе биде објавена и презентирана во првата половина од 2024 година и ќе биде доставена до ДЗР.

ДРУГИ АКТИВНОСТИ

Како и секоја година, продолжи меѓуинституционалната соработка со МТСП, па така, во текот на февруари, до Министерството беше испратено Мислењето од Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за НАП-от за родова еднаквост 2022-2024. Во март, беше доставен и Извештајот на координаторката и заменик – координаторот за еднакви можности во Агенцијата за 2022 а беше објавен и на веб страницата www.rodotimediuemite.mk. Претставници на АВМУ беа членови на работните групи за изработка на Предлог – законот за родова еднаквост и Стратегијата за родова еднаквост 2022 – 2027. Во текот на ноември, претставници/чки на секторот беа номинирани да учествуваат во изработката на Националната стратегија за превенција и заштита од родово базирано насилство врз жените и семејно насилство.

Дополнително, како дел од активностите во рамки на основните обуки за спроведување на родова анализа (за родово одговорно буџетирање) на кои претставници на Агенцијата учествуваа во мај, а беа организирани од Министерството за труд и социјална политика во рамки на проектот „Промоција

на родово одговорни политики и буџети: кон транспарентно, инклузивно и отчетно управување во Република Северна Македонија“, имплементиран од „UN Women“, со финансиска поддршка од Швајцарија и Шведска, во текот на ноември, до МТСП беше испратена Родово буџетска изјава, со назнака дека е неофицијален документ бидејќи Агенцијата не користи средства директно од буџетот и не изготвува буџетска изјава.

Претставници и претставнички на АВМУ учествуваа и на неколку настани кои беа во организација или коорганизација на МТСП. Во текот на март, претставничка на Секторот учествуваше на Работна средба за коментирање на Нацрт - извештајот за Република Северна Македонија на ГРЕВИО (Група експерти за акција против насилство врз жени и семејно насилство). Истиот месец, претставници/чки на Агенцијата учествуваа на работилницата „Основна обука за родово одговорно буџетирање и негова примена во секторските политики и програми“, организирана од Министерството за труд и социјална политика во соработка со Канцеларијата на УН – Жени во Скопје, во рамки на проектот „Унапредување на институционализацијата на РОБ преку систематска интеграција на родовата перспектива во стратешкото планирање и програмирање на владините институции во Северна Македонија“.

Во контекст на соработката на АВМУ со државните институции, претставници/чки на секторот за програмски работи учествуваа на промотивниот настан на кој беа претставени резултатите од националниот Индекс за родова еднаквост за Република Северна Македонија за 2022 година, којшто е втор изработен во земјава.

Освен ова, во текот на ноември, беше изготвен придонес од Секторот за програмски работи кон одговорот на Барањето за информации од јавен карактер од Националната мрежа против насилство врз жените и семејно насилство – Глас против насилството, а во врска со активностите на АВМУ согласно Националниот акциски план за Истанбулската конвенција. Информациите беа побарани како дел од мониторингот на Националниот акциски план (2018-2023) за имплементација на Конвенцијата на Советот на Европа за спречување и борба против насилството врз жените и семејно насилство (Истанбулска Конвенција), што Мрежата го спроведува во рамките на проектот „На пат кон ЕУ: Спречување на насилството врз жените во Република Северна Македонија“. Понатаму, во декември, регулаторното тело одговори и на онлајн прашалникот на Канцеларијата на UN Women во Северна Македонија во рамки на спроведувањето анализа Мапирање на состојбата со родовата еднаквост во земјата. Целта на анализата е да се согледаат главните достигнувања на полето на родовата еднаквост, како и најголемите пречки во постигнувањето напредок, особено во поглед на отпорот што се појави во последниов период. Кон самиот крај на годината, Агенцијата го даде својот придонес во барањето за информации од јавен карактер поднесено од страна на Реактор – Истражување во акција, кое беше во форма на прашалник а се однесуваше на завршените активности на АВМУ кои се предвидени во Стратегијата за родова еднаквост 2022 – 2027 и Националниот акциски план 2022 - 2024.

Во рамки на соработката со меѓународните организации и други субјекти, во март, претставник на Секторот учествуваше на конференција на тема „Жените и дигитализацијата – надминување на бариерите, отворање можности за унапредување на родовата еднаквост“ во организација на UN Women и UNDP. Исто така, во април, претставници/чки на Секторот за програмски работи онлајн учествуваа на валидациската сесија за Нацрт - профилот на родова еднаквост за Северна Македонија (Country Gender Equality Profile), клучен документ кој се подготвува во рамки на проектот „Gender Equality Facility“ на Канцеларијата на UN Women во Скопје. Во текот на септември пак, претставничка на Секторот за програмски работи учествуваше на панел дискусијата на тема „Справување со дезинформации како закана за изборниот процес“, организирана од УНДП што се одржа по повод Меѓународниот ден на демократија, а говореше за претставувањето на жените и мажите во изборните процеси.

Во март, претставничка на Агенцијата учествуваше на конференцијата „Политики на страв: родот, сексуалноста и десниот популизам денес“, која беше дел од проектот „Зајакнување на овозможувачката средина за ЛГБТИ заедницата“ што го спроведува Хелсиншкиот Комитет за човекови права – Скопје/ЛГБТИ Центар за поддршка во партнерство со Коалиција Маргини, а финансиски е поддржан од Британската Амбасада во Скопје. Во текот на октомври, претставнички на регулаторното тело учествуваа на Самитот за родови прашања „The New Gen(D)eration“ во организација на

Коалицијата Маргини, а во соработка со фондацијата Kvinna till Kvinna. На Самитот учествуваа истражувач(к)и, активист(к)и, академици и лица од институциите од земјата и регионот, а се обработуваа теми како анти-родовите движења во светот и феминистичките приоди на демократијата. Во декември, претставник на АВМУ беше говорник на панел дискусијата „Што правиме со родово (не)сензитивното известување?“ на која се дискутираше за начинот на кој медиумите известуваат за родовите прашања, организирана од Институтот за комуникациски студии. Истиот месец, претставничка на Агенцијата учествуваше на презентација на Извештајот за следниот Универзален периодичен извештај (2024) специфично насочен кон приоритетот: „Насилство насочено кон жени и деца, со фокус на спроведување на закони и акциони планови во Р. Северна Македонија“, изготвен од Националната мрежа против насилство врз жени и семејно насилство.

Во законскиот рок, до МТСП беше доставен и годишниот Извештај на координаторката и на заменик-координаторот за еднакви можности во АВМУ, кој е достапен на: <https://rodotimediumite.mk/izveshtai/>

5.2. Дали надлежностите и задачите на координаторот и заменик координаторот конкретно се утврдени во актот за систематизација на работните места во органите на државната управа?

Да

5.3. На кои обуки во текот на извештајниот период координаторот и заменик координаторот имаат присуствувало?

а) координаторка за еднакви можности – слушателка:

- Обука „Родово одговорно буџетирање и негова примена во секторските политики и програми“ (15.03.2023 до 16.03.2023 година), организирана во рамки на проектот „Промовирање на родово одговорни политики и буџети: кон транспарентно, инклузивно и отчетно управување во Република Северна Македонија“, имплементиран од UN Women, со финансиска поддршка од Швајцарија и Шведска.

- Основна обука за спроведување на родово анализа (за родово одговорно буџетирање) во Охрид (16 до 18 мај 2023 година), организирана од Министерството за труд и социјална политика во рамки на проектот „Промоција на родово одговорни политики и буџети: кон транспарентно, инклузивно и отчетно управување во Република Северна Македонија“, имплементиран од „UN Women“, со финансиска поддршка од Швајцарија и Шведска

„Обуката за обучувачи за родово одговорно буџетирање“ (30 мај до 1 јуни 2023 година), организирана од Министерството за труд и социјална политика во рамки на проектот „Промовирање на родово одговорни политики и буџети: кон транспарентно, инклузивно и отчетно управување во Република Северна Македонија“, имплементиран од UN Women, со финансиска поддршка од Швајцарија и Шведска.

б) заменик координатор за еднакви можности – слушател:

-Обука „Родово одговорно буџетирање и негова примена во секторските политики и програми“ одржана од 15.03.2023 до 16.03.2023 година, организирана во рамки на проектот „Промовирање на родово одговорни политики и буџети: кон транспарентно, инклузивно и отчетно управување во Република Северна Македонија“, имплементиран од UN Women, со финансиска поддршка од Швајцарија и Шведска.

- Основна обука за спроведување на родово анализа (за родово одговорно буџетирање) во Охрид во мај, организирана од Министерството за труд и социјална политика во рамки на проектот „Промоција на родово одговорни политики и буџети: кон транспарентно, инклузивно и отчетно управување во Република Северна Македонија“, имплементиран од „UN Women“, со финансиска поддршка од Швајцарија и Шведска.

5.4. Во рамките на целосниот период на извршувањето на функцијата, наведете кои обуки (наведете тематски родова еднаквост и анти-дискриминација, трговија со луѓе, семејно насилство, родова еднаквост и социјална заштита итн.) имаат посетено:

а) координаторка за еднакви можности

- EU Directives – Main Requirements and effective Implementation (June 2016)
- Gender Equality – Key Concepts and the Relevance to the work of Ministries (June 2016)
- Основна обука за родова сензибилизација, посебна обука за Стручната служба на АВМУ одржана од Секторот за еднакви можности во Министерството за труд и социјална политика (февруари, 2018),
- Обука за изработка на Оперативен план за спроведување на активности од Националниот план за Акција за родова еднаквост 2018-2020 (јуни 2019).
- Работилницата за регулаторното тело за медиуми и саморегулаторното тело за етика во медиумите за регулација, саморегулација и мониторинг на примената на стандардите за известување во случаите на родово базирано насилство во медиумите, проект ЈУФРЕКС2 спроведен од CoE и ЕУ (декември 2020)
- Обука во врска со родово базирано насилство наменета за медиумски професионалци, организирана од ХОПС, Маргини и Националната мрежа за борба против насилство врз жените и семејно насилство. Обуката се одржа во рамки на проектот „Different discourse - better reality, Media in combating gender based violence – Strengthening media literacy on GBV“ кој е дел од Регионалната програма на UN Women за елиминација на насилството врз жените, поддржан од Европската унија и канцеларијата на UN Women во Скопје. (март 2021 година).

б) заменик координатор за еднакви можности

- EU Directives – Main Requirements and effective Implementation (June 2016)
- Gender Equality – Key Concepts and the Relevance to the work of Ministries (June 2016)
- Основна обука за родова сензибилизација, посебна обука за Стручната служба на АВМУ одржана од Секторот за еднакви можности во Министерството за труд и социјална политика (февруари, 2018),
- Обуката за родовите аспекти на проценка на влијанието на регулативите. Тренингот беше дел од проектот: „Родово рамноправна ЕУ интеграција? – градење капацитети на женските граѓански организации“, кој е спроведуван од Фондацијата Жена за жена (Фондација Kvinna till Kvinna) и Реактор – Истражување во акција (септември 2019).
- Работилницата за регулаторното тело за медиуми и саморегулаторното тело за етика во медиумите за регулација, саморегулација и мониторинг на примената на стандардите за известување во случаите на родово базирано насилство во медиумите, проект ЈУФРЕКС2 спроведен од CoE и ЕУ (декември 2020)
- Обука во врска со родово базирано насилство наменета за медиумски професионалци, организирана од ХОПС, Маргини и Националната мрежа за борба против насилство врз жените и семејно насилство. Обуката се одржа во рамки на проектот „Different discourse - better reality, Media in combating gender based violence – Strengthening media literacy on GBV“ кој е дел од Регионалната програма на UN Women за елиминација на насилството врз жените, поддржан од Европската унија и канцеларијата на UN Women во Скопје. (март 2021 година).

5.5. Како добиените знаења се понатаму пренесени во Вашето ОДУ, дали имате воспоставено метод или систем на пренесување на знаења (пренесување на информации, споделување на материјали, држење на кратки сесии за пренесување на знаења на колеги итн.)

Ве молиме опишете: На различните настани учествуваат различни колеги/колешки кои потоа споделуваат информации од настаните.

5.6. Колку и кои иницијативи (предлог закони, предлог стратегии, предлог информации до влада, предлог акциски планови, предлог буџети, предлог стратешки планови) координаторот и заменикот координатор за еднаквите можности на жените и мажите имаат доставено до ОДУ?

На 20 јули 2023 година беше донесен Закон за изменување на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (ЗААВМУ) со кој се изврши усогласување со Директивата за аудиовизуелни медиумски услуги. Меѓу другото, со измените, во ЗААВМУ беа воведени посебни одредби за платформите за споделување видеа, кои вклучуваат и забрана за поттикнување и ширење омраза, насилство и дискриминација по поголем број забранети дискриминаторски основи меѓу кои и пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет и припадност на маргинализирана група. Претставници на Агенцијата беа активно вклучени во работната група за изработка на амандманите, за кои препораки беа дадени во рамки на ИПА проектот „ЕУ за слободата на изразување: усогласување на националното законодавство за медиуми со правото на ЕУ и европските медиумски стандарди“, што се спроведуваше во текот на 2023 година.

Претходно, со измените на ЗААВМУ стапија на сила во декември 2018 година, членот 48 став 1 беше дополнет со забранетите дискриминаторски основи од ЗСЗД и беше вклучена прекршочна одредба за глоба во случаи кога е утврдена повреда на забраната за говор на омраза и дискриминација.

Што се однесува до Измени во Законот за медиуми предвидени во НАП-от, кои се однесуваат на усогласување на член 4 од ЗМ со член 48 од ЗААВМУ – Агенцијата има дадено свој став по ова прашање, но реализацијата на активноста зависи од МИОА.

Исто така, претставници на Агенцијата беа членови на работните групи за изработка на Предлог-законот за родова еднаквост и за Стратегијата за родова еднаквост 2022 – 2027 и Националниот акциски план 2022 – 2024. Агенцијата е членка и на Мрежата за борба против говор на омраза во медиумите и во интернет просторот.

5.6. Колку од тие иницијативи биле успешни?

Една

6. ПРЕДИЗВИЦИ, ДОБРИ ПРАКСИ И НАУЧЕНИ ЛЕКЦИИ

6.1 Наведете дали и со какви предизвици сте се соочиле во текот на извештајната година и какви предлози за нивно надминување сте дале

Главен предизвик е незаинтересираноста кај медиумите и медиумските работници, без оглед на полот и позицијата/функцијата.

6.2 Споделете пример за добра или лоша пракса

Родовите прашања ги презентираме на состаноци на кои има повеќе теми или организираме настани заедно со други субјекти или настани поврзани со медиумска писменост за да ги привлечеме медиумите.

6.3. Наведете примери за научени лекции

Види одговор под 6.2

7.

СЛЕДНИ ЧЕКОРИ

7.1. Опишете накратко кој е вашиот план на активности за следната година и кон што ќе придонесат (имплементација на Стратегија за родова еднаквост, друг стратешки документ на ОДУ итн.)

Покрај законски обврски за надзор (од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги) и за истражувања (од Законот за еднакви можности на жените и мажите) ќе ги спроведеме и активностите од Оперативниот план за 2023 година за реализирање на акцискиот план за спроведување на Конвенцијата за спречување и борба против насилството врз жените и домашното насилство 2018-2023 и Оперативниот план за 2023 година за спроведување на националниот план за акција за родова еднаквост 2022-2026.

8.

ПРЕДЛОЗИ И СУГЕСТИИ ДО СЕМ-МТСП

8.1. Наведете Ваши предлози или иницијативи до СЕМ-МТСП во насока на подобрување на:
а) Функционалноста и координацијата на механизмите за родова еднаквост

/

б) Имплементација на Стратегија за родова еднаквост во секторските политики/програми

/